

Slutrapport

Återrapportering av ekonomiskt stöd till lokalt brottsförebyggande projekt

Det sker mycket brottsförebyggande arbete runtom i landet, både som projekt och i den löpande verksamheten. Några av dessa insatser har kunnat genomföras med hjälp av ekonomiskt stöd från Brottsförebyggande rådet (Brå). Arbetet dokumenteras och efter insatsen lämnas en slutrapport till Brå.

Erfarenheterna från de olika projekten är många gånger intressanta för andra som arbetar med brottsförebyggande arbete och därför publicerar Brå ett urval av rapporterna på myndighetens webbplats.

För sakuppgifter och slutsatser står respektive författare eller organisation.

Fler rapporter finns att ladda ner på www.bra.se/lokaltarbete

Slutrapportering av projekt dnr: B33-0496/2004

”Nolltolerans mot klotter och skadegörelse”

Innehållsförteckning

Allmän projektbeskrivning

Det finns flera syften med projektet, dels finns det rena ekonomiska perspektiv men det finns också sociala perspektiv. Det ekonomiska handlar om att minska den direkta kostnaden, d.v.s. kostnad för sanering, reparation och för tidigt underhåll. De sociala perspektiven handlar om att lära sig hur kulturen fungerar, finna metoder att hjälpa ungdomar som hamnat i svårigheter p.g.a. klotter eller skadegörelse. Kärnan i detta kan visas i punktform. Gruppen ska:
arbeta för att metoder mot klotter och skadegörelse upprättas och förbättras.
skaffa sig kunskap om klotterkulturen och dess påverkan på ungdomar.
sprida kunskapen bland övriga vuxna, både de som jobbar med barn/ungdomar och andra vuxna. Detta för att öka medvetenheten om frågan.
arbeta för att hitta alternativa sysselsättningar för dem som befinner sig i riskzonen börja med eller håller på med klotter.

Projektet består av tre huvuddelar, detta för att göra det dagliga arbetet lättare. De tre delarna är *Tekniskt förebyggande och sanering*, *Information och medvetandegörande* samt *Polisiära insatser*. Representanter från så många intressenter som möjligt träffas med en intervall av 4-6 veckor. De här intressenterna bildar en *samverkansgrupp*.

Syftet med dessa möten är att snabbt kunna lyfta frågor som är gemensamma eller som man behöver hjälp med. Förhoppningen är att beslut ska kunna tas direkt på mötet för att öka effektiviteten.

En lista på åtgärder som genomförts under projektet:

- Informationskampanj till föräldrar i år 6
- Informations/inspirations kampanj till elever i senare lag (år 6-9)
- Informations spridning till allmänheten
- Information till företagarförening
- Tekniskt förebyggande och omedelbar sanering av objekt
- Polisens insatser kring klotterproblematiken 2005.
- Samarbete med Mediaprogrammet, BCJF (Gymnasieskola)

Åtgärderna beskrivs mer utförligt senare.

Kartläggning

Kartläggningen inför och i början av projektet bestod av information från polisen, kommunens gatukontor och fältarbetarna.

Polisens information bestod mest av information lämnad av polis ute på fältet. Den handlade om identifiering av klottrande ungdomar.

Gatukontoret bidrog med information kring var klottret/skadegörelsen skedde samt kostnaden för detta.

Fältarbetarna bidrog med kunskap kring ungdomarna, vilka de umgicks med och var de oftast höll till. De bidrog även med personkontakter bland ungdomarna.

Åtgärder

Här under följer en beskrivning av de åtgärder som genomförts samt redogörelse för dessa.

Under varje åtgärd beskrivs kortfattat effekter eller upplevda effekter i den mån det går.

Längre ner under rubriken ”övergripande effekter” beskrivs effekter av projektet i helhet.

Informationskampanj till föräldrar i år 6

Under höstterminen -04 och vårterminen -05 informerades föräldrar till elever i år 6 via skolans ordinarie föräldramöten. Det var hög närvaro på mötena vilket kan förklaras med att det ingick i ett ordinarie föräldramöte och riktades till föräldrar i år 6.

Informationen tog c:a 1 timme och bestod av tre huvuddelar. Först visades en kort film på 10 minuter som visade ungdomar som klotttrade och förstörde pendeltåg. Filmen har Citypendeln bidragit med men är inspelad av ungdomar själva. Efter filmen pratade ungdomsstödjare och i de flesta fall polisen, när de inte var på andra uppdrag, kring klotter och hur subkulturen fungerar. En diskussion fördes med närvarande föräldrar kring hur viktiga de är för barnen och vad man som förälder kan göra när man misstänker att barnet klotttrar och vilka tecken man kan se efter.

Det delades ut en liten broschyr med kortfattad information kring klotterkulturen.

Målgruppen var i första hand föräldrar i år 6, sekundär målgrupp var personal från skolan som var närvarande. Tanken med informationen var att göra föräldrar medvetna om vad klotterkulturen kan innebära och ge möjlighet till att ställa frågor om hur man som förälder kan agera både när det handlar om juridiska dilemman och sociala frågor rörande t.ex. hur man som förälder ska agera.

Genomförande

Kampanjen genomfördes höstterminen -04 och vårterminen -05, den genomfördes av ungdomsstödjarna och i vissa fall polisen. Både polisen och ungdomsstödjarna var delaktiga i diskussionerna, detta för att kunna svara på så mycket som möjligt. Det var ungdomsstödjarna som började mötena och gjorde introduktionen.

Att delta på föräldramöten var en naturlig del i fältarbetarens tjänst. Detta gjorde att det blev naturligt att de var ansvariga för själva mötet.

Polisen ansvarade för information och fakta kring juridiska eller polisiära frågor som uppstod. Ett problem var att polisen inte alltid kunde närvara p.g.a. andra arbetsuppgifter. Det försvårade genomförandet.

Som det ser ut i dagsläget blir det ingen fortsättning vilket gör det svårt att mäta effekten av insatsen. Anledningen till detta beror till största del på att ungdomsstödjarens roll i kommunen varit oklar och personellt halverats under projektiden. Mer påverkar att polisen ändrat arbetssätt, det har inneburit att projektet länge var utan polisiär representant, nu har projektet en igen.

Effekt

Det har under perioden inte mätts några effekter på annat sätt än via reaktioner från föräldrar och personal. De har nästan uteslutande varit förvånade över vad klotter för med sig och stort engagemang under diskussionerna.

Det som är intressant är att så många av föräldrarna var okunniga i området men var mycket intresserade av det vi kunde erbjuda i form av information. Oavsett att vi inte kunnat mäta

effekter över tid visar det att föräldrar är i behov av information för att kunna förstå vad som händer utanför hemmet, vilket är en förutsättning för att kunna vara en bra förälder.

Informations/inspirationskampanj till elever i senare lag (år 6-9)

Grundkonceptet för insatsen var att informera eleverna om vikten av bra fritidsliv och att känna att man kan påverka det som berör en själv och sin omgivning samt informera kring vilka lagar och regler som berör dem.

Först etablerades kontakt med de klasser som ville vara med i projektet och de informerades sedan om vad som förväntades av dem från skolan. Ungdomsstödjarna skrev en lärarhandledning och berättade om den för berörda lärare. Arbetet bestod grovt sett av tre delar. Först en del i skolan där eleverna skulle få saklig information kring problemet.

Steg två bestod av ett besök från projektet. (Beskrivs lite längre ner.)

Del tre handlade om att knyta ihop säcken för att samla ihop tankar och idéer från eleverna.

Gruppen som var ut i skolorna bestod av polis, ungdomsstödjare, representant från kyrkan och representant från föreningslivet. Alla träffar började med presentation och information om varför vi besökte dem. Efter det fick eleverna information om hur många föreningar och ungdomsgårdar det finns i kommunen. En diskussion fördes kring vad man gör om man har en idé om vad man vill göra på fritiden. Under samtalets gång vävdes polisens roll in och mot slutet pratade man om elevråd, hur det fungerar och hur viktigt det är.

Målgruppen var elever i år 6-9. Syftet var att öka medvetenheten om hur viktigt det är med kamrater, fritid och en känsla av att kunna påverka sin omgivning. Genom att påverka detta hos eleverna hoppades man minska risken för att börja med klotter eller skadegörelse.

Genomförande

Åtgärden genomfördes under våren -05. Det var ungdomsstödjarna som var ansvariga, det var naturligt då de hade en färdig kontakt med skolan. De övriga deltagarna ansvarade för sina kompetensområden, att svara på frågor och informera eleverna.

Först skrevs det ner en arbetsbeskrivning, se bilaga, över hur man ville genomföra åtgärden, sedan tillfrågades alla skolor med år 6-9. Av dessa var några positiva, tanken var att de som var med skulle delta frivilligt.

Genomförandet gick bra, de flesta klasser hade förberett sig bra och eleverna var intresserade. Vid sista steget, när det skulle ske en utvärdering, ändrade skolan på frågorna och gjorde egna. Detta medförde att vi inte hade några kontrollfrågor. Kontrollfrågorna skulle vara lika innan åtgärden och efter för att se en eventuell förändring i attityd hos eleverna.

Ungdomsstödjarna kunde ha varit mer tydlig i informationen kring frågorna, hur de skulle användas och varför det var viktigt att de var samma både före och efter åtgärden.

Det är viktigt att de som genomför en sådan här åtgärd har förmågan att möta barn och ungdomar i den ålder de är. Det räcker inte med faktakunskap.

Effekt

Tanken med att genomföra kampanjen vara att den skulle vara till grund för vidare arbete, detta blev dock mycket svårt då frågorna ändrades. Det som trots allt kom till vår kännedom var muntligt och känslomässigt baserat. Den genomgående känslan var att det var en lyckad insats, eleverna var intresserade och många ville börja engagera sig i olika aktiviteter. Lärarna upplevde att eleverna var mer positiva. Problemet var att det inte fanns någon uppföljning, skolan var inte redo att arbeta vidare med frågor kring t.ex. elevråd och medbestämmande. Detta trots att det vid nästan varje tillfälle visade sig att eleverna antingen inte kände till vilka som var elevrådsrepresentanter eller inte tyckte att det var någon idé att engagera sig i ett elevråd.

Informationsspridning till allmänheten

Information om projektet delgavs initialt via lokalpressen, Enköpingsposten, som hade ett reportage. Efterhand har det utvecklats ett samarbete med pressansvarige på kommunen och det förs regelbundet in korta texter i ett lokalblad som går ut till alla hushåll i kommunen. Syftet med texterna är att ge information, väcka tankar och att öka medvetenheten hos vuxna för den här frågan.

En presskonferens genomfördes när halva projekttiden gått. Där närvarade alla då aktiva parter.

Målgruppen var alla vuxna i Håbo kommun, syftet var att öka medvetenheten och engagemanget kring frågorna.

Genomförande

Samverkansgruppen beslutade om det övergripande och hur informationen skulle se ut, ungdomsstödjaren fick sedan i uppdrag att verkställa besluten.

Effekt

Effekten av informationsspridningen har lett till fler har ringt till antingen projektets telefon eller direkt till kommunen för att berätta om en plats som blivit nerklotttrad. Det har även förekommit att personer ringt för att få information om vad projektet gör och syftet med projektet.

Att arbeta som projektledare, ungdomsansvarig och informations ansvarig har varit mycket betungande. Det har i vissa fall inneburit att arbetet kring informationsspridning har fått stå tillbaka. En erfarenhet är att driva projektet och vara ansvarig för information är två stora ansvarsområden. Det bör därför antingen vara en person som bara tar det eller att flera personer delar på ansvaret.

Information till företagarförening

Representanter från samordningsgruppen har under två tillfällen träffat företagarföreningar på orten och informerat kring klotter och skadegörelse. Under mötena har det förts en diskussion kring hur man kan samarbeta kring frågan.

Syftet med mötena vara att först skapa en kontakt in i näringslivet, sedan informera om klotterkulturen. Genom den ökade medvetenheten hoppades man även öka förståelse och engagemang från näringslivet.

Genomförande

Åtgärden genomfördes av ungdomsstödjarna, det fungerade men är ingen självklar del i deras jobb. Det hade varit bra om en polis varit närvarande för att kunna svara på polisiära och juridiska frågor.

Ungdomsstödjarna informerade kring frågan och lämnade ut broschyrer. Efter det var det fritt för frågor. Något som saknades var plan för uppföljning då arbetet stannade av.

Effekt

Den omedelbara effekten var att kunskapen kring frågorna prioriterades under ett möte. En medvetenhet i ämnet väcktes. Flera av företagarna hade inte reflekterat över skadegörelsen eller inte vetat hur man skulle förhålla sig till den, d.v.s. vilken roll de spelade när det gäller polisanmälan, arbete för minskad risk att utsättas igen och kartläggning.

Någon långvarig effekt kan inte ses mer än att projektgruppen blivit inbjuden till ytterligare träff för mer information till företagarföreningens medlemmar.

Tekniskt förebyggande och omedelbar sanering av objekt

Det handlar i huvudsak om tre stora områden där insatser sker. Områdena som det handlar om är sanering, förstärkt belysning på utsatta platser och kameraövervakning. Till detta har

kommunen även räddningstjänsten som patrullerar under helgerna för att bl.a. kontrollera utsatta byggnader och i viss mån möta ungdomarna ute.

Målet var att försvåra klotter och skadegörelse samt att sanera snabbast möjligt. Kommunen har som målsättning att sanera inom 24 timmar. Anledningarna till snabb sanering är flera. Dels är det till för att försvåra för de som klottrar att sprida någon form av budskap dels är det för att öka den allmänna känslan av trygghet i kommunen.

Sanering

Kommunen har under perioden konsekvent arbetat för att sanera alla egna objekt inom 24 timmar. Kommunen har även avtal med Håbohus, Rodamco och Atrium fastigheter att sanera deras fastigheter. De olika företagen betalar sedan via faktura till kommunen.

För att underlätta saneringen och att kunna täcka upp vid ledigheter och lov har kommunen fr.o.m. september 2005 skrivit ett 2-årigt avtal med ytterligare en sanerings firma.

Den trend som kan ses under projekttiden, se under effekter, är att klottret har minskat men att skadegörelsen först var oförändrad för att sedan under 2006 stiga drastiskt, se under effekter. Den plats det märks tydligt på är pendeltågsstationen. För Citypendlen, som ansvarar för stationen, har klottret och anmälningarna minskat med 45 % de senaste tre månaderna. (Mitten av 2006.) Pendeltågsstationen är en av de platser som sanerats intensivt, det kan vara en av förklaringarna till att det har minskat med klotter. Polisen har dessutom gjort ett antal klotterrelaterade ingripande i området kring stationen.

Förstärkt belysning

Kommunen har under perioden installerat ett antal strålkastare på förskolor och skolor. En av de första installationerna var på förskolan Annehill. Före installationen var det stor skadegörelse på byggnaderna och grannar kände sig störda av ungdomarna som var där. Efter installationen har skadegörelsen minska kraftigt och grannarna är inte längre störda.

I oktober installerades två strålkastare på Gröna Dalen skolan. Under den tid som kommunen har satsat på förstärkt belysning har det visat sig vara effektivt mot skadegörelse.

Kameraövervakning

Det har under projekt perioden installerats kameror vid en av de mest utsatta skolorna. Syftet är att förhindra skadegörelse och fungera som bevisstöd vid eventuellt begånget brott.

Övrig verksamhet

En ytterligare insats som görs är att räddningstjänsten patrullerar runt i kommunen varje fredag och lördag natt. Syftet är att övervaka kommunens byggnader och objekt samt att etablera kontakt med de ungdomar som befinner sig ute.

Kommunens fältarbetare (en del i ungdomsstödjarens tjänst under 2/3 av projektiden) arbetar uppsökande och arbetar för att bygga relationer med kommunens ungdomar.

Syftet med dessa två övriga verksamheter var att skapa kontakt med ungdomarna ute, för att kunna få in information om hur de känner sig och vad de tycker samt att kunna vara en länk mellan ungdomarna och vuxenvärlden.

Genomförande

Huvudansvaret har legat på kommunens gatukontor, de har sedan haft samverkanspartners i olika frågor.

En svårighet har varit att få övergripande koll på kostnader som inte varit deras egna, t.ex. skolor och företag.

Saneringen har skett via entreprenad, en inhyrd firma sanerar alla kommunala objekt. En svårighet är att få med de som inte är kommunala att också sanera snabbt. Elbolaget har varit svårt att få med sig, de visar inte direkt intresse för frågan och de har en grundpolicy som gör

det svårt att sanera lika frekvent som projektet anser att man måste. Det borde ha lagts ned mer tyngd och kraft på att få med sig så många som möjligt på sanering.

Effekt

Kameraövervakning

Installationen av kameror är så ny att det inte finns någon fakta om resultatet. Den allmänna känslan är dock att skadegörelsen minskat.

Sanering

Effekten av saneringen syns tydligt, dels direkt ute i samhället där den minskat utom på de platser kommunen inte haft tillgång att sanera och dels i den direkta kostnaden.

Se tabell nedan

	2004	2005	2006
Skadegörelse	586,9tkr	693,5tkr	1495tkr
Klotter	389,2tkr	310,4tkr	295tkr

Sanering är den åtgärd som varit konsekvent genom hela projektiden. Detta syns också tydligt i jämförelse med skadegörelse där insatser endast skett under en del av perioden. De platser som varit svåra att minska klotter på är gångtunnlar. En bidragande orsak till detta är att de är insynsskyddade. Enklare är öppna platser med mycket insyn. För mer detaljer i den ekonomiska redovisningen kan man ta kontakt med Arne Andersson på tekniska kontoret, Håbo kommun.

Förstärkt belysning

Effekten av den förstärkta belysningen var att ungdomarna minskade i antal, ljudvolymen gick ner och antal brott, skadegörelse och klotter minskade på de platser som belysningen förstärktes.

Övrig verksamhet

Effekten av vuxna ute bland ungdomarna var lugnande, det var en känsla av trygghet. Den känslan är inte dokumenterad utan muntligt framförd till fältarbetarna under samtal. Under större delen av 2006 fanns det inte så många vuxna ute under kvällen och nattetid under helgerna. Polisen omorganiserade, Vuxna På Gång, frivillig vuxen vandring, var tvungna att lägga ner p.g.a. brist på föräldrar. Fältarbetarna var inte ute eftersom det inte fanns tillräckliga resurser.

En effekt av detta kan ses i ovan tabell över kostnad för kommunen. En annan effekt är att allt fler ungdomar mår dåligt och inte klarar av skolan. Självklart är inte vuxenstödet ute den enda faktorn men det är svårt att inte se kopplingen.

Polisens insatser kring klotterproblematiken 2005.

Robert Aarnio har under 2005 suttit som ansvarig för polisens räkning i klotterprojektet i kommunen.

Polisens insatser under 2005 kring detta problemområde har bland annat varit;

*Polisen har ökat sin närvaro kring platser där vi vet att klottrare ofta vistas.

*Polisen har fler civila spaningsinsatser, både till fots och med fordon.

*Polisen har ett offensivare arbetssätt och har använt sig av de utökade möjligheter som den nya lagstiftningen gett oss. Det handlar bl.a. om identifiering av ungdomar samt att undersöka kläder och väskor efter klotterredskap.

*Polisen har, tillsammans med representant från Kommunen, informerat om problematiken på skolor. Informationen har givits till både elever och deras föräldrar.

*Polisens klotteransvarige har informerat sina övriga arbetskollegor om vad som framkommer på klottermöten, detta syftar till att alla poliser skall känna sig delaktiga, deras kunskap blir bättre och de skall känna att det är roligt att arbeta kring just detta problem.

*Polisens klotteransvarige håller sig ajour med vad som skrivs om problematiken i media och förmedlar detta till övriga poliser.

*Polisen har byggt upp en informationsbank som är ett användbart redskap i arbetet mot klotter.

*Polisen tillhandahåller klotterprojektet med statistik och annan användbar information som syftar till att underlätta arbetet och fungera som underlag till bedömning av insatsers verkan.

Syftet med polisens insatser har varit att jobba förebyggande samt att försvåra för utövande av klotter och skadegörelse. Målgrupperna har varit både inom egna organisationen och samhället i stort (föräldrar, ungdomar och övriga vuxna.)

Mycket av den information som kommit fram har använts till identifiering av misstänkta och kartläggning av grupper, crew. Hur de är sammansatta och på vilka geografiska områden de förekommer.

Genomförande

Polisen har haft svårt att närvara på alla åtgärder beroende på andra arbetsuppgifter. Polisen har genomgått en omorganisation som medfört att det under en period inte fanns någon representant närvarande i projektet. De har dock en representation nu i slutet av projektet.

Effekt

Det är svårt att se vilken effekt polisens närvaro på möten där de funnits med och gett information detta beroende på att det inte görs längre. Den omedelbara effekten var dock positiv för både föräldrar och polis i den meningen att det fanns ett forum, en arena, att mötas på för att diskutera dessa frågor. De gånger inte polisen var med reagerade föräldrar med besvikelse då de räknat med att få ställa vissa frågor.

Samarbete med Mediaprogrammet , BCJF (Gymnasieskola)

Det som i projektbeskrivningen kallas "ungdom till ungdom" är samarbetet med gymnasieskolans mediaprogram.

Under oktober 2005 knöts kontakter med mediaprogrammet på den lokala gymnasieskolan. Tanken är att få till ett samarbete där eleverna arbetar med att sprida information och kunskap kring klotterproblemet till andra ungdomar i kommunen. Detta är tänkt att ske i någon form av media. Det är även tänkt att eleverna på mediaprogrammet ska få egen utbildning och kunskap i området så de kan fungera som budbärare till yngre elever.

Eleverna började med att forska i ämnet, testa sina egna kunskaper och vad de tyckte. Flera av eleverna var positivt inställda till klotter och ansåg att den fakta som finns om kringkulturen, droger och kriminalitet, var klart överdriven.

Under tider som de forskade med mål att ha en utställning för allmänheten, fick de besök av en representant från Commuter Security Group (C.S.G). Han pratade om sina upplevelser och erfarenheter.

Arbetet avslutades med att eleverna visade sin utställning på kommunhuset. Utställningen varade i c:a tre veckor.

Syftet med samarbetet var att öka elevernas kunskap om klotterkulturen, mer än de redan visste genom bekanta. Det var också ett syfte att de på sitt eget sätt skulle redovisa för andra vad de lärt sig.

Genomförande

Ansvar för projektet låg på ungdomsstödjaren, detta föll sig naturligt då skolan är en del av ungdomsstödjarens arbetsplats.

Utformningen gjordes tillsammans med de berörda lärarna medan lärarna själva genomförde åtgärden med eleverna.

Det fungerade bra då lärarna var entusiastiska och intresserade. Det som borde ha gjorts på en gång var att planera för näst kommande år då tanken var att denna uppgift skulle återkomma under utbildningen.

Effekt

Effekten som kunde märkas var att eleverna under arbetets gång ändrade attityd gentemot klotter, från en neutral eller positiv attityd till en mer restriktiv och kritisk dock inte helt avståndstagande. Det var heller inget mål i sig. Detta framkom under samtal med eleverna och lärarna.

Utbildning

Inom projektet har det inte bedrivits någon aktiv utbildningskampanj, detta beroende på tids- och personalbrist. Det har dock genomförts en kväll riktad till allmänheten i Håbo kommun. Projektet bjöd in gästföreläsare från C.S.G. att prata kring deras erfarenheter om klotterkulturen, vilka klottrarna är och hur de utövar klotret.

Syftet var att ge allmänheten möjlighet att fördjupa sig i ämnet och kunna ställa frågor.

Genomförande

Samverkansgruppen diskuterade frågan och beslutade tillsammans hur de skulle göra.

Ungdomsstödjaren fick ansvar att kontakta C.S.G. eftersom det redan fanns kontakt mellan dem.

Genomförandet fungerade men det kom inte många. De som kom var dock mycket intresserade och en god dialog förekom. Det som kunde ha förberetts bättre var annonsering och förberedande inför kvällen i form av ytterligare information och intressespridning för åtgärden. Kanske till och med rikta mot personal i de högre årskurserna, år 7 t.o.m. gymnasiet.

Effekt

Den direkta effekten av kvällen var att de som var intresserade träffades och knöt kontakter. Flera av de närvarande lärde sig mer i ämnet. Det som saknades var deltagande från allmänheten. Annonseringen och att skapa intresse för frågan är något vi kan fundera på och kräver mer tid än det vi gav. Det skulle nog ge mer effekt om man kunde arrangera parallella seminarier till både allmänhet och berörda inom skola och socialtjänst.

Alternativ sysselsättning

Under hösten -04 och större delen av -05 arbetade ungdomsstödjaren för att bilda en motocrossförening. Arbetet bestod i att hitta ungdomar och vuxna som var villiga att arbeta för föreningen och sedan stötta starten.

För att detta skulle vara möjligt kontaktades olika instanser i kommunen, fritidskonsulenten, ansvarig för mark och kommunalrådet. Tanken var att få ett brett stöd för föreningen och största möjliga chans att lyckas.

Syftet med föreningen är att skapa en sysselsättning som attraherar de som vill eller har börjat med klotter, skadegörelse och/eller kriminalitet, anledningen till valet av aktivitet grundar sig på ungdomarnas egna berättelser när de utövar sporten olagligt d.v.s. på områden de inte får. Alla nämner samma faktor, spänningen och adrenalin, som viktig ingrediens när de gör något. Den här faktorn är väldigt lika det som de känner när de utövar någon kriminell aktivitet så som klotter och/eller skadegörelse.

Genomförande

Ungdomsstödjaren arbetade med att hitta ungdomar som var intresserade och i riskzon när det gäller klotter, droger och kriminalitet. Rekryteringsarbetet utfördes mestadels kvälls- och nattetid, där ungdomsstödjaren utnyttjade sina kontakter för att väcka intresse.

Samtidigt arbetade ungdomsstödjaren för att kunna bilda en förening, förutsättningen för att kommunen ska börja behandla frågan om en plats att utöva motocross.

För att få större gehör tillfrågades politiker om deras stöd och hur de kunde hjälpa till, frågan togs upp i lokala Brå vid ett flertal tillfällen.

Det är svårt att få stort stöd för en sådan här verksamhet då den är högljudd och stör omgivningen. Det behövs mycket tid och ork för att driva frågan vidare.

För att lyckas måste det finnas tid och personer med mandat att bestämma, vilket inte är lätt. Här i Håbo kommun ligger den bästa marken inte i kommunal ägo vilket krånglar till det.

Effekt

Effekten var till en början stor på dem som fått förtroendet att bilda föreningen. De kom på möten, de lärde sig hur man sköter en förening och tog sina uppdrag på allvar. Under den perioden förekom ingen rapportering, vare sig muntligt eller i form av polisanmälan, om att de här ungdomarna var inblandade i några större brottsliga aktiviteter vilket de gjort innan. Problemet var att föreningen aldrig kunde komma till praktik, det beror på stor del på olika särintressen som inte kommer överrens.

Det är viktigt att snabbt kunna visa på praktiska resultat, gör man inte det tappar ungdomarna lusten.

Ett annat problem som uppstår är att det är svårt att övertyga beslutsfattare om vinsten med en motocrossbana eftersom det finns nackdelar i bullret. Denna nackdel påvisas av boende i närheten av den tilltänkta banan.

Åtgärder som inte genomförts

Projektet har under projektiden inte genomfört alla tänkta åtgärder. Det är även några delar som projektet valt att inte arbeta med. Vilka delar som projektet inte påbörjat/valt att arbeta med beskrivs nedan.

Gemensam policy

Gruppen har inte arbetat fram en skriftlig policy. Anledningen till detta är att arbetet har fokuserats på att verkställa sanering då man ansåg att det egentligen fanns en muntlig policy.

Samma sak gäller för handlingsplan och åtgärdsprogram.

Skadefond

Skadefond har inte inrättats då projektet har erfarit att det inte finns något reellt behov av en sådan.

Lathund

Detsamma gäller för Lathund då kommunen samordnar det som rör sanering. Den drabbade behöver bara ringa till kommunen för att få hjälp i frågan.

Övergripande effekter

Projektet har medfört effekter både på ett generellt plan och på åtgärdsplan. Vissa effekter är svåra att knyta direkt till projektet men väl indirekt då vissa åtgärder sannolikt inte genomförts utan projektet.

En känsla är inte lika konkret som fakta och kan vara fel men det tas ändå upp eftersom en positiv känsla påverkar grundtryggheten hos innevånarna.

Projektet har i stora delar fungerat bra. Det är ännu för tidigt att dra slutsatser man kan ändå se vissa tendenser att saneringen har effekt. Hur informationen till allmänheten har fungerat kan man dock inte säga så mycket om ännu. Det beror dels på tidsperspektivet och att vissa delar av informationen inte skedde under hela perioden. En slutsats är dock att det finns en svårighet i att väcka frågor som är tänkta att engagera allmänheten, det är svårt att få respons. Flera av åtgärderna bör få fortsätta under längre tid för att man ska kunna dra konkreta slutsatser.

En övergripande effekt som märktes mycket tidigt var den ökade kontakten mellan olika verksamheter som annars inte har så stor kontakt. Den kontakten och erfarenheten av andra verksamheter än sin egen är mycket bra att ha med sig. Den gör det lättare att ta kontakt i andra frågor och det är lättare att se sin egen del i ett stort problem, vilket annars är ett hinder vid arbeten av det här slaget när flera skilda verksamheter ska samverka.

Det finns en svårighet i att arbeta övergripande mellan olika verksamheter. Det är att ofta är egenintresset stort, vilket medför att en gemensam vinst värderas mindre än en för den egna verksamheten.

Ansvarsfrågor skjuts ofta mellan verksamheter, det är de frågor som hamnar i en gråzon. Revirtänkandet blir också stort, det är lätt att hitta vad den andra verksamheten inte klarar av eller vad de borde göra istället.

Det har funnits en svårighet att få socialtjänsten att delta i projektet, det har funnits visst intresse på tjänstemanna nivå men ett seriöst deltagande har inte förekommit. För projektet och vidare arbete skulle socialtjänsten ha varit mer delaktig och bidragit med sin kompetens och de resurser de har. Anledningen kan vara att projektet inte tydligt nog har bjudit in, samtidigt har förvaltningen inte visat speciellt stort intresse. Anledningen till det vet projektet inte idag, kanske för att det inte fanns någon klar koppling i representation mellan projektet och förvaltningen.

Bildningsförvaltningen har haft svårt att hitta någon representant som är intresserad samtidigt som den har visst mandat att föra talan för förvaltningen. Det har funnits tillfällig representation.

Projektet har valt bort vissa delar som fanns med i ansökan, anledningen till det är att det inte finns något reellt behov för dessa insatser. Andra delar har projektet ännu inte hunnit börja med då man valde att prioritera vissa insatser före andra.

För närvarande består samverkansgruppen av följande intressenter:

Räddningstjänsten*

Företagareföreningarna i Håbo

Citypendeln

Svenska Kyrkan

Polisen

Håbo Kommun, Gatukontoret och **ungdomsstödjarna

*Räddningstjänsten har kommunikation med gruppen men deltar inte på möten p.g.a. tidsbrist.

** Ungdomsstödjaren har ändrade arbetsuppgifter per januari 2006 och det är oklart i vilken mån den kan delta i arbetet.

Slutord

Det har varit både roligt och svårt med ett projekt av den här storleken. Problemet var kanske att vi inte riktigt förstod vidden av den insats som behövdes. Många av åtgärderna har lösts med små medel men stora arbetsinsatser. Det har inneburit att några få personer har belastats mycket. Något som vore bra är att tänka hur arbetet kan fördelas mellan fler och hur man gör för att ge de som utför arbetet mandat och styrka i dessa frågor. Det är viktigt att den kunskap som finns sprids och att fler blir engagerade, genom det minskar risken för att det arbete som lagts ner inte haft någon effekt.

Frågor som rör ungdomars trygghet och uppväxt borde vara en prioriterad fråga då det inte bara påverkar ungdomarna utan även många andra i vårt samhälle. Ökar brottsligheten bland våra barn och ungdomar minskar tryggheten för dem men också för andra medborgare inte bara föräldrar.

Genom att arbeta tillsammans kan man nå mål som påverkar mycket mer än om man jobbar ensam.

Samverkansgruppens förhoppning och önskan är att arbetet kan fortsätta och utvecklas till något ännu bättre.

Bilagor

Lärohandledning

Informationsbroschyr till allmänheten

Arbetsbeskrivning till Mediaprogrammet

Ekonomisk redovisning